

Chorujemy czy pracujemy? ZUS podsumował kontrole zwolnień lekarskich

Śląskie oddziały ZUS podsumowały wyniki kontroli zwolnień lekarskich w 2019 r. Ponad 4,7 tys. osobom w województwie śląskim wstrzymano lub cofnięto zasiłki chorobowe na kwotę przekraczającą 4,3 mln zł. Jednocześnie ograniczono ponad 9,8 tys. dni absencji z prawem do zasiłku chorobowego, co dawałoby prawie 26 lat nieobecności w pracy.

Pomimo coraz większej świadomości społeczeństwa, że zwolnienie lekarskie ma służyć rekonwalescencji, wciąż jest grono osób, które wykorzystuje je niezgodnie z przeznaczeniem. I tak zamiast skupić się na leczeniu to podczas „chorobowego” zatrudniają się u innego pracodawcy, albo prowadzą własny biznes bądź też wyjeżdżają za granicę do pracy czy na wakacje i jednocześnie pobierają zasiłek chorobowy.

Dwa rodzaje kontroli

Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma ustawowy obowiązek prowadzić kontrole zwolnień lekarskich, co też regularnie czyni. W ubiegłym roku w województwie śląskim kontroli poddano w sumie 82 tys. osób. - Trzeba pamiętać o tym, że gdy mówimy o kontrolach zwolnień lekarskich tak naprawdę mamy na myśli dwa rodzaje kontroli: kontrolę wykorzystywania zwolnień lekarskich i kontrolę orzekania o czasowej niezdolności do pracy. W pierwszym przypadku polega na sprawdzeniu, czy osoba korzystająca ze zwolnienia lekarskiego nie świadczy pracy lub nie wykonuje innych czynności, które mogą utrudnić powrót do zdrowia, a druga jest prowadzona przez lekarzy orzeczników ZUS, którzy weryfikują czy osoba na zwolnieniu lekarskim nadal jest chora i niezbędna jest kontynuacja zwolnienia, czy też należy zwolnienie skrócić - tłumaczy Beata Kopczyńska, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa śląskiego.

Jakie sankcje

W przypadku kontroli wykorzystywania zwolnień lekarskich - jeżeli ZUS stwierdzi, że osoba korzysta ze zwolnienia niezgodnie z jego przeznaczeniem, Zakład wstrzymuje wypłatę świadczenia, a jeżeli zostało już wypłacone, nakazuje jego zwrot. W przypadki kontroli orzekania, jeżeli po badaniu przez lekarza orzecznika okaże się, że chory może już wrócić do pracy, wówczas następuje tylko wstrzymanie wypłaty świadczenia.

Ile choroby w zwolnieniach lekarskich

W województwie śląskim w 2019 r. przeprowadzono ponad 65,7 tys. kontroli orzekania o czasowej niezdolności do pracy, czyli tych prowadzonych przez lekarzy orzeczników. Spośród tej liczby wydano 1739 decyzji o braku do zasiłku. W wyniku tej kontroli ograniczono ponad 9,8 tys. dni absencji chorobowych z prawem do zasiłku chorobowego, co dawałoby 26 lat nieobecności w pracy. Kwota wstrzymanych świadczeń w związku z tą kontrolą to ponad 716 tys. zł. Najwięcej chorych, którzy wrócili do pracy po kontroli lekarza orzecznika, było **w Oddziale ZUS w Częstochowie**. Na 8,5 tys. przeprowadzonych kontroli osób zasiłek chorobowy wstrzymano **580 osobom na kwotę 216 tys. zł**. Najwięcej kontroli przeprowadzili lekarze orzecznicy **w rybnickim oddziale ZUS**, bo skontrolowali ponad **14 tys. osób**. Świadczenia wstrzymano 236 osobom na kwotę ponad 100 tys. zł.

W oddziale **ZUS w Bielsku-Białej** w wyniku kontroli lekarzy orzeczników wstrzymano 242 osobom zasiłek chorobowy na kwotę 82,5 tys. zł. **Chorzowscy** lekarze orzecznicy zbadali 12,4 tys. orzeczeń o czasowej niezdolności do pracy, z czego 260 osobom wstrzymano wypłatę zasiłku na kwotę 105 tys. zł. W **oddziale ZUS w Sosnowcu** na 12,5 tys. orzeczeń 282 osobom wydano decyzję o braku prawa do zasiłku, tym samym zaoszczędzono 138,7 tys. zł. W **zabrzańskim ZUS** kontroli poddano 11,3 tys. chorych z czego 139 na drugi dzień po badaniu wróciło do pracy, kwota wstrzymanych świadczeń przekroczyła 72,7 tys. zł.

Pracują zamiast chorować

W 2019 r. aż 3011 osób niezgodnie z przeznaczeniem wykorzystywało zwolnienie lekarskie. Łączna kwota cofniętych zasiłków w wyniku tej kontroli przekroczyła 3,618 mln zł. W większości przypadków chorzy zostali

przyłapani na pracy zarobkowej w firmie konkurencji lub prowadząc własną działalność. Najwięcej osób w 2019 r. , które zamiast się kurować podejmowało inną aktywność było z terenu działalności **oddziału ZUS w Chorzowie**, który swoim zasięgiem obejmuje m.in. Katowice, Mysłowice, Rudę Śląską, Siemianowice. Na 2409 skontrolowanych prawie 967 osobom cofnięto i wstrzymano zasiłek na kwotę 980 tys. zł. Najwięcej pieniędzy do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych musieli zwrócić mieszkańcy terenów podległych **oddziałowi ZUS w Rybniku**. W wyniku kontroli 3634 osób aż 828 osobom wstrzymano zasiłki na kwotę ponad 1,11 mln zł. **Oddział ZUS w Bielsku-Białej** skontrolował 2541 osób, 232 wstrzymano zasiłki na kwotę przekraczającą 276 tys. zł. **Częstochowscy pracownicy ZUS** skontrolowali 2707 osób, w wyniku kontroli pieniądze musiało zwrócić 294 osoby w łącznej wysokości blisko 418 tys. zł. **Oddział ZUS w Sosnowcu** przeprowadził kontrolę wykorzystywania zwolnień lekarskich wśród 2733 mieszkańców Zagłębia, z czego 338 wykorzystywało zwolnienie lekarskie niezgodnie z jego przeznaczeniem, w związku z czym cofnięto świadczenia na kwotę 362,8 tys. zł.

Zabrzański ZUS skontrolował 2399 osób, z czego 352 osobom nakazano zwrot świadczeń na kwotę 465 tys. zł.

Prawo pracodawcy

- Warto pamiętać, że kontrole wykorzystywania zwolnień lekarskich mogą prowadzić i prowadzą również samodzielnie pracodawcy, którzy zgłaszają do ubezpieczenia chorobowego powyżej 20 ubezpieczonych – informuje Beata Kopczyńska, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa śląskiego.

Beata Kopczyńska
regionalny rzecznik prasowy ZUS
województwa śląskiego